

Beter Samen



R Resonans
speciaal onderwijs

INFOBULLETIN OVER STICHTING RESONANS, SPECIAAL ONDERWIJS



Resonans' college van bestuur, Iepe Roosjen en Bob Olders: 'We moeten van proces naar product'.

Focus op onderwijskwaliteit

Het bezoek van de Onderwijsinspectie is aanleiding voor een verschuiving van aandacht binnen Resonans. 'We moeten van proces naar product', aldus het Resonans-bestuur. 'Onze processen zijn goed op orde, maar het zicht op de onderwijskwaliteit willen we verbeteren.' Hierover meer in deze Beter Samen.

'Onderwijskwaliteit heeft wat ons betreft prioriteit. Daarbij redeneren we binnen Resonans vanuit het belang van de leerling', aldus bestuurder Iepe Roosjen. 'We willen onderwijs bieden dat onze leerlingen zo goed mogelijk voorbereidt op de toekomst. Het college van bestuur geeft veel ruimte aan de scholen om dit uit te voeren en in te richten.'

Het bestuur faciliteert daarbij. We moeten nu toe naar meer zicht op de onderwijskwaliteit door het bestuur.'

De goede dingen goed doen

'Kwaliteit heeft allerlei aspecten', zegt bestuurder Bob Olders. 'De basis is doen wat je zegt, en zeggen wat je doet. Dit geldt van leerlingniveau in een OPP tot op bestuursniveau in rapportages aan de Onderwijsinspectie. Daarbij moet het bestuur meer zicht hebben op behaalde (onderwijs)resultaten en het voldoen aan gestelde verwachtingen als het gaat om onderwijskwaliteit. Het is van belang dat we de goede dingen goed doen. Maar wat is goed?'

Kwalitatief goed onderwijs

De bevindingen van de onderwijsinspectie komen niet overeen met de certificering voor het Keurmerk Speciaal Onderwijs. De uitkomsten van het inspectie-onderzoek vragen daarom een bezinning en herontwerp op het stelsel van kwaliteitszorg van Resonans. Dat is waar Resonans zich in het komende schooljaar op gaat richten met als doel om kwalitatief goed onderwijs inzichtelijk te maken. We gaan hierover graag in gesprek met de scholen.

Lees meer over het inrichten van ons stelsel kwaliteitszorg in het interview met Natascha Niemeijer en Evy Kruijthof in deze Beter Samen.



KORTE IMPRESSIE INSPECTIERAPPORT

De Inspectie van het Onderwijs bezocht Resonans in het voorjaar van 2022.

Een aantal zaken gaat goed, maar het zicht op de onderwijskwaliteit van de scholen is een belangrijk verbeterpunt.

Financieel gezond en betrokken collega's

Goed vindt de inspectie dat we werken met een strategische notitie en een meerjarenbeleidsplan. Ook is er bij het bestuur op hoofdlijnen zicht op de ontwikkelpunten van de scholen, zo oordeelt de inspectie. Resonans is financieel zeer gezond, om nu en in de nabije toekomst het onderwijs te verzorgen. Een ander sterk punt is dat het overgrote deel van het personeel zich betrokken voelt bij de organisatie. Verder werken het bestuur en de scholen samen

met onderwijs- en zorgpartners. Ook zijn er opleidingen zodat medewerkers hun werk goed kunnen doen. Als laatste positief punt noemt de inspectie het periodiek overleg met de RvT en de GMR. De geledingen ervaren een open communicatie en voelen zich betrokken.

Zicht op onderwijskwaliteit versterken

Als verbeterpunten stelt de inspectie dat het bestuur de scholen meer kan stimuleren om onderling samen te werken of goede praktijken uit te wisselen. Daarnaast verwacht de inspectie een verscherpt zicht op de onderwijskwaliteit van de scholen. Een gedragen visie op goed onderwijs, (streef)doelen en beleid moeten daaraan bijdragen. Bij de scholen moet duidelijk zijn aan welke kwaliteit en wetten zij moeten voldoen. Het bestuur moet nagaan of de onderwijskwaliteit op de scholen hieraan voldoet. Een systematischer aanpak om de ontwikkeling van de leerlingen in kaart te brengen, is een van de vereisten.

In september 2022 en maart 2023 zijn er voortgangsgesprekken tussen ons bestuur en de Inspectie van het Onderwijs. In juni 2023 vindt een herstelonderzoek plaats. Naast de uitdagingen als het lerarentekort en de gevolgen van de coronapandemie, vraagt onderwijskwaliteit dus primair aandacht en tijd van het bestuur en de scholen.



De Maurice Maeterlinckschool doet systematisch klassenbezoeken om de onderwijskwaliteit te bevorderen.

GOEDE PRAKTIJKEN ONDERWIJSKWALITEIT

Resonans heeft binnen haar scholen goede voorbeelden van kwaliteitszorg in het onderwijs. Maak gebruik van deze goede praktijken. We leren van elkaar én we besparen tijd door het wiel niet opnieuw uit te vinden.

Zo heeft Vso Het Duin een opbrengstenkatern ontwikkeld. Daarin is duidelijk in beeld gebracht welke indicatoren zij volgen tot op groepsniveau. Denk bijvoorbeeld aan taal en rekenen of in- en uitstroom in bepaalde leerroutes. Op Vso De Keerkring is een kwaliteitskalender ontwikkeld. Hierop staan terugkerende items, zoals het formatieplan of leerlingbesprekingen. Een handig middel om cyclisch de kwaliteit te bewaken.

Uitwisseling binnen Resonans

De Onderwijsinspectie was verder lovend over het pedagogisch handelen op De Oeverpieper.

De school vertelt er in deze Beter Samen meer over. De Thermiek heeft op verschillende niveaus interventies bepaald op het gebied van gedrag en biedt hierin training aan de medewerkers. Op de Korte Vlietschool hebben ze de zelforganisatie goed op orde en de verschillende rollen en taken binnen de school goed in beeld gebracht. Op De Witte Vogel hanteren ze het LACCS-model en scholen ze alle nieuwe medewerkers hierin. Het zorgt ervoor dat je vanuit één visie de leerlingen benadert. Op de Maurice Maeterlinckschool doen ze heel systematisch klassenbezoeken, waarbij de IB'er en afdelingsdirecteur in gesprek gaan met het team over onder meer de leerdoelen. Bij Vso Leystede heeft het leesonderwijs op creatieve wijze, met hulp van rapper Willie Wartaal, een impuls gekregen. En op Praktijkcollege Het Metrum werken ze continu aan verbetering, waarover de school deze editie meer vertelt. Goede praktijken genoeg, die ook op andere Resonans-scholen toepasbaar zijn. Doen!

Ideaalbeeld leidt tot continu verbeteren

'We hebben het ideale beeld geschetst voor onze pedagogische benadering, ons onderwijsprogramma en ons partnerschap. Compleet met principes en signalen voor succes. Inmiddels biedt het onze medewerkers fijne handvatten.'

Dit vertelt Marije Broekmans, afdelingsdirecteur op Het Metrum. 'Aan ons ideale beeld hebben we 'signalen voor succes' gekoppeld. Dus wanneer vinden we dat we op de genoemde gebieden succesvol zijn? Daarbij hebben we vier leidende principes geformuleerd: veiligheid, eigenheid, eigenaarschap en partnerschap. Veiligheid gaat om een veilig leerklimaat, eigenheid gaat om het belang dat leerlingen zichzelf leren kennen en een realistisch zelfbeeld ontwikkelen. Eigenaarschap gaat om het betrekken van leerlingen bij hun leerproces en partnerschap gaat om de samenwerking met onderwijs- en zorgpartners.'

Definitie van kwaliteit

'In onze school- en jaarplannen vind je bovengenoemde idealen (dus waar willen we naartoe) en principes (hoe willen we daar naartoe) terug. En daarnaast de 'signalen voor succes' (wanneer hebben we resultaat behaald). Onze visie op pedagogische benadering, onderwijsprogramma en partnerschap hebben we vastgelegd in onze definitie van kwaliteit. Ik merk vooral dat het overzicht biedt aan het onderwijsteam.'

Team aan zet

Marije: 'Uiteraard is het in de praktijk ook nog wel zoeken en hebben we regelmatig overleg. Het team is daarbij veel aan zet. We proberen nieuwe dingen uit. Mooie voorbeelden zijn verrijking van de cultuurkennis bij leerlingen, het volgen van vorderingen binnen de praktijkvakken en actiever inrichten van de pauzes om 'gedoe' op het plein te voorkomen. Al onze inspanningen zijn erop gericht de onderwijskwaliteit aan onze leerlingen continu te verbeteren.'

In het onderwijsprogramma van Het Metrum staat 'Leren door doen' centraal.

Pedagogisch sterk op De Oeverpieper

De pedagogische aanpak van De Oeverpieper leverde de Noordwijkse school een lovend inspectieoordeel op. Intern begeleider Anne de Wit en gedragswetenschapper Marloes Vos leggen uit hoe het team te werk gaat.

Marloes Vos ('s Heeren Loo) en Anne de Wit (Resonans): 'Wat heb jij nodig? Die vraag stellen wij bij iedere leerling.'



'Op De Oeverpieper bieden Resonans en 's Heeren Loo een combinatie van onderwijs en zorg aan. In de lokalen staat een pedagogisch medewerker naast de leerkracht. Schoolbreed hebben we twee intern begeleiders en twee gedragswetenschappers. Onze 28 leerlingen zijn kinderen van zes tot zestien jaar met een lichtverstandelijke beperking en gedragsproblematiek. We kijken veel verder dan de problemen die ze hebben. Door zicht te krijgen op de oorzaken van problematisch gedrag, kunnen we dat proberen te voorkomen.'

Betekenisvol

Marloes: 'We gebruiken daarvoor de Triple C-methode, wat staat voor Cliënt, Coach, Competentie. Daarin kijken we wat de leerling nodig heeft in het gewone leven. Het gaat dan om fysieke, emotionele,

mentale en zingevende behoeften. Doel is om ze nu en later een betekenisvolle daginvulling te geven.'

'De resultaten van deze aanpak zijn duidelijk zichtbaar', zegt Anne. 'We zien dat leerlingen zelfstandiger worden, beter kunnen omgaan met hun emoties en uitstromen naar arbeidsmatige dagbesteding en soms reguliere arbeid. Voor begeleiders heeft het anders kijken naar probleemgedrag ook positieve kanten. Je kunt vervelende situaties beter relativeren en gemakkelijker en beter met bepaald gedrag omgaan.'

Wat heb jij nodig?

'Wat heb jij nodig, is de vraag die we als begeleiders bij iedere leerling stellen. Onderwijs en zorg werken daarbij intensief samen aan maatwerk, zodat elk kind op De Oeverpieper tot ontwikkeling kan komen.'



Natascha Niemeijer en Evy Kruijthof: 'Samen beter in werken aan onderwijskwaliteit'

HET VERBETERPLAN VOOR KWALITEITSZORG

Kwaliteitszorg gaat om de continue aandacht voor het onderwijs aan onze leerlingen. Resonans wil de interne kwaliteitszorg optimaal maken. Daarnaast neemt de Inspectie van het Onderwijs het bestuur als direct aanspreekpunt voor de kwaliteit van het onderwijs op de scholen. Werk aan de kwaliteitswinkel dus!

We spreken Evy Kruijthof, Beleidsadviseur Onderwijskwaliteit, en (extern) projectleider Kwaliteitszorg Natascha Niemeijer: 'Met kwaliteit heeft iedereen binnen Resonans te maken. Wij willen het verbeterplan 'Stelsel Kwaliteitszorg' dan ook bottum-up aanpakken. We hebben een kwaliteitsteam ingericht met IB'ers en afdelingsdirecteuren vanuit alle scholen. Naast bestuur, sectordirectie en wij vanuit het stafbureau. Daarnaast een IB-netwerk.'

Kick-off stelsel kwaliteit

'Met een kick-off bijeenkomst op 22 september 2022, waarbij alle genoemde betrokkenen aanwezig zijn, laten we zien dat het 'ernst' is met de aanpak van kwaliteitszorg', aldus Evy en Natascha. 'Het project 'Stelsel Kwaliteitszorg' heeft vier pijlers:

- 1) Hoe definiëren we onderwijskwaliteit?**
- 2) Hoe hebben we zicht op onderwijskwaliteit?**
- 3) Op welke manier werken we aan onderwijskwaliteit?**
- 4) Hoe verantwoorden we ons over de onderwijskwaliteit?**

Vertalen voor iedereen

Bij iedere pijler vertalen we onderwijskwaliteit naar drie niveaus: van het niveau van de leerlingen naar het schoolteam en dan naar het bestuur en vice versa. We starten bij de kick-off met stap 1. Bij het definiëren van onderwijskwaliteit kun je denken aan: Waartoe leiden we leerlingen op? Of welke kennis hebben leerlingen nodig om voorbereid te zijn op de toekomst? In de vervolgbijeenkomsten werken we aan de andere stappen. Hoe krijgen we zicht op de onderwijsresultaten? Hoe helpen de huidige werkwijzen al? Hoe zorgen we dat we steeds evalueren en samenwerken met ouders en andere partners? Hoe gaan we dit monitoren vanuit het bestuur? Je ziet, een heel breed onderwerp dat ons allen aangaat. En waarvoor we ook samen verantwoordelijk zijn.'

Inzicht voor alle collega's

Evy: 'Van elke bijeenkomst en pijler maken we een kort overzicht, om het thema onderwijskwaliteit zichtbaar te maken bij al onze Resonans-collega's. Uiteindelijk doel is continu te werken aan kwaliteit om leerlingen het beste onderwijs te geven.'

Elise Tom en Laura Rijsbergen: 'Ondersteuning bieden op HR-gebied'

Onze medewerkers zijn sleutelfactor in goed onderwijs aan onze leerlingen. Samen met de krapte op de arbeidsmarkt een reden om hier flink energie in te stoppen. Laura Rijsbergen en Elise Tom gaan twee vrouw sterk HR-ondersteuning bieden vanuit het stafbureau Resonans.



Elise Tom en Laura Rijsbergen vormen het kersverse HR-team op het stafbureau.

De dames combineren een achtergrond in onderwijsbeleid en HR. Samen beter, beter samen! Laura Rijsbergen (42), HR beleidsadviseur: 'Samen bieden we operationeel en beleidsmatig ondersteuning op verschillende onderwerpen. HR is heel breed, van werving tot verzuimbeleid, maar ook arbeidsvoorwaarden en professionalisering. We willen de afdelingsdirecteuren hierin echt ondersteunen.' Elise Tom (39), HR staffunctionaris: 'Op de scholen gaan we ophalen waar behoefte aan is. Er liggen voldoende uitdagingen: werving en behoud van personeel, voorkomen van verzuim en duurzame inzet van personeel. Dus hoe houd je iedereen fit aan

het werk? Wat heeft een medewerker daarvoor nodig? Hoe zorgen we dat mensen zich kunnen ontwikkelen? Wij bieden ook ondersteuning bij complexe HR-vraagstukken.' Laura heeft drie kinderen, waarvan een kind op De Thermiek. 'Ik heb gewerkt als beleidsmedewerker Onderwijs bij de gemeente Leiden. In mijn vrije tijd ben ik graag met familie en vrienden en ik houd van leuke uitstapjes.' Elise heeft bij diverse bedrijven een HR-functie gehad. 'Ik wilde graag maatschappelijk meer toevoegen. Het onderwijs spreekt me aan. Elise heeft ook drie kinderen en skiet en tennist graag in haar vrije tijd. 'En vaak ben ik taxichauffeur voor de kinderen', besluit Elise lachend.



Resonans Speciaal Onderwijs
Elisabethhof 17
2353 EW Leiderdorp
T 071 528 10 10
E info@resonansonderwijs.nl

Maurice Maeterlinckschool
Buitenhofdreef 10
2625 XR Delft
T 015 278 02 00

De Thermiek
Blauwe Vogelweg 1
2333 VK Leiden
T 071 519 54 90

Vso Leystede
Van Swietenstraat 2
2334 EA Leiden
T (071) 517 50 11

Tylylcentrum De Witte Vogel
Melis Stokelaan 1189
2541 GA Den Haag
T 070 388 88 50

Korte Vlietschool
Donizetilaan 1a
2324 BE Leiden
T 071 531 04 33

Praktijkcollege Het Metrum
Vijf Meilaan 137
2324 VV Leiden
T 071 576 75 32

De Duinpieper
Stakman Bossestraat 81
2203 GH Noordwijk
T 071 362 16 61

Vso Het Duin
Stakman Bossestraat 79
2203 GH Noordwijk
T 071 361 41 50

De Oeverpieper
Gruenepad 2
2203 EZ Noordwijk
T 06 124 57 370

De Keerkring vso
Chaplinstrook 2-6
2726 SK Zoetermeer
T 079 341 05 36

De Keerkring so
César Franckrode 66-68
2717 BG Zoetermeer
T 079 323 85 89

De Keerkring so-dependance
Velddreef 322
2727 CV Zoetermeer